

ปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 1

นายอรรถพล ปิ่นม้น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชบุรี

พ.ศ. 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชบุรี

**PROBLEMS OF INTERNAL SUPERVISION IN BASIC EDUCATION
INSTITUTIONS UNDER CHONBURI EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE 1**

Mr. Atthapon Pinmun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration
Rajabhat Rajanagarindra University

2007

วิทยานิพนธ์ ปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1
ผู้วิจัย นายอรรถพล ปิ่นม้น
ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์บังอร อนุเมธางกูร
กรรมการที่ปรึกษา ดร.วรศักดิ์ วัชรกำธร

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์บังอร อนุเมธางกูร)

.....กรรมการ .....กรรมการ
(ดร.วรศักดิ์ วัชรกำธร) (ดร.สมหมาย สร้อยนาคพงษ์)

.....กรรมการ .....กรรมการและเลขานุการ
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู) (ดร.อรวรรณ ธรรมพิทักษ์)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอนก เทพสุภรณ์กุล)

ประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1
ผู้วิจัย	นายอรรณพล ปิ่นมัน
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2550
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์บังอร อนุเมธางกูร
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.วรศักดิ์ วัชรกำธร

บทคัดย่อ

ในการวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 97 คน ครู จำนวน 634 คน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวม พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน
2. ปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน
3. ปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

คำสำคัญ : การนิเทศภายใน, สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Thesis Title: PROBLEMS OF INTERNAL SUPERVISION IN BASIC EDUCATION INSTITUTIONS UNDER CHONBURI EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

Researcher: Mr. Atthapon Pinmun

Degree: Master of Education (Educational Administration)

Year: 2007

Thesis Advisor: Assoc. Prof. Bang-on Anumethangkool

Thesis Co-Advisor: Dr. Worasak Wacharakamthorn

ABSTRACT

The purpose of this research was to investigate the problems of internal supervision in basic education institutions under Chonburi Educational Service Area Office 1. The sample consisted of 97 administrators and 634 teachers from basic education institutions under Chonburi Educational Service Area Office 1. The instrument was a 5-scaled questionnaire. The statistics used in analyzing the data were mean, standard deviation, and F-test.

The results of the research were as follows:

1. As a whole, the problems of internal supervision in basic education institutions under Chonburi Educational Service Area Office 1 were at a low level. Taking the individual problems into consideration, they were also at a low level.

2. As a whole, the problems of internal supervision in basic education institutions under Chonburi Educational Service Area Office 1 classified by school sizes were different at .05 level of statistical significance. Taking the individual problems into consideration, they were different at .05 level of statistical significance.

3. As a whole, the problems of internal supervision in basic education institutions under Chonburi Educational Service Area Office 1 classified by experience were different at .05 level of statistical significance. Taking the individual problems into consideration, they were different at .05 level of statistical significance.

Keywords : Internal supervision, Basic education institutions

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความเมตตาเป็นอย่างดีจากรองศาสตราจารย์บังอร อนุเมธางกูร ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.วรศักดิ์ วัชรกำจร กรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบปากเปล่าทุกท่านที่ดูแลให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ต่าง ๆ พร้อมกับตรวจแก้ไขข้อบกพร่องในการทำวิจัยมาโดยตลอด จึงขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบ เสนอแนะ และปรับปรุง เครื่องมือการวิจัย รวมทั้งผู้อำนวยการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ทุกท่านที่ให้ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และครูทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง

งานวิจัยนี้หากเกิดประโยชน์กับการศึกษาบ้าง ขอมอบคุณงาม ความดีนี้เป็นเครื่องบูชา คุณบิดา มารดาและบูรพาจารย์ทุกๆ ท่าน ทั้งที่มีชีวิตอยู่และที่ล่วงลับไปแล้ว ขอขอบคุณญาติ พี่น้องทุกคน รวมทั้ง ภรรยา บุตร ธิดา ที่เป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมาจนกระทั่งงานวิจัยนี้สำเร็จ เรียบร้อยดี

นายอรรถพล ปิ่นม้น

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหาการวิจัย.....	4
1.3 ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
1.4 สมมุติฐานการวิจัย.....	5
1.5 ความสำคัญของการวิจัย.....	5
1.6 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.7 กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	6
1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 การจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1.....	10
2.2 การนิเทศการศึกษา.....	17
2.3 หลักการนิเทศ.....	23
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
2.5 สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย.....	52

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	62
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	63
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4.2 ลำดับการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	90
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	93
5.2 อภิปรายผล.....	100
5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	106
รายการอ้างอิง.....	107
ภาคผนวก.....	114
ภาคผนวก ก. หนังสือราชการ.....	115
ภาคผนวก ข. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	119
ภาคผนวก ค. เกณฑ์การตัดสินค่า IOC.....	128
ประวัติผู้วิจัย.....	134

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ข้อมูลการปกครองของเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1.....	11
2	ข้อมูลนักเรียนจำแนกรายอำเภอและระดับการศึกษา ปีการศึกษา 2549.....	11
3	ข้อมูลครูจำแนกรายอำเภอ ปีการศึกษา 2549.....	12
4	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	63
5	แสดงข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง.....	68
6	ระดับปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านย่อย.....	69
7	ระดับปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ โดยรวมและรายข้อ.....	70
8	ระดับปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 ด้านวางแผนการนิเทศ โดยรวมและรายข้อ.....	72
9	ระดับปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 ด้านการปฏิบัติการนิเทศ โดยรวมและรายข้อ.....	74
10	ระดับปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการประเมินผล โดยรวมและรายข้อ.....	76
11	การเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน โดยรวมและรายด้าน..	78
12	การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่เปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู แยกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวม.....	79
13	การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่เปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ แยกตามขนาดของสถานศึกษา.....	80
14	การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่เปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านวางแผนการนิเทศ แยกตามขนาดของสถานศึกษา.....	81

15	การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่เปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการปฏิบัติการนิเทศ แยกตามขนาดของสถานศึกษา.....	82
16	การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่เปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการประเมินผล แยกตามขนาดของสถานศึกษา.....	83
17	การเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวม และรายด้าน.....	84
18	การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่เปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครู แยกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม.....	85
19	การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่เปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู แยกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	86
20	การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่เปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านวางแผนการนิเทศ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู แยกตามประสบการณ์ ในการทำงาน.....	87
21	การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่เปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู แยกตามประสบการณ์ ในการทำงาน.....	88
22	การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่เปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการประเมินผล ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู แยกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	89

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
2 กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน.....	33

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรราชนครินทร์